

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Choroby przyzębia i błony śluzowej	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Stomatologii
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 5 (semestr IX i X)
Liczba przypisanych punktów ECTS	7 ECTS (semestr IX- 4, semestr X-3)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Seminaria – 14h Ćwiczenia –81h(sem. IX-36h, sem. X-45h) razem 95h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się ¹	☐ zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe ☐ testowe ☐ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☒ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☒ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Monika Machoy-Rakoczy
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Renata Samulak e-mail: renata.samulak@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Periodontologii PUM w Szczecinie al. Powstańców Wielkopolskich 72, budynek 18, 70-111 Szczecin, telefon: 91 466 1745 / mail: zperio@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki: https://www.pum.edu.pl/studenci/informacje_z_jednostek/ws/zaklad_periodontologii/	
Język prowadzenia zajęć	polski

¹ zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Celem nauczania Chorób przyzębia i błony śluzowej jest: • nabycie praktycznych umiejętności w zakresie diagnostyki, różnicowania i leczenia kompleksowego chorób przyzębia • nauka praktycznej współpracy z pacjentem z chorobą przyzębia oraz wykorzystania podstawowych zabiegów periodontologicznych w zakresie profilaktyki, leczenia i utrwalania efektów leczenia. • zintegrowanie wiedzy dyscyplin podstawowych w zakresie wpływu chorób przyzębia na ogólny stan zdrowia pacjenta • zapoznanie studenta z symptomatologią, diagnostyką i postępowaniem profilaktyczno-leczniczym wybranych schorzeń błony śluzowej jamy ustnej, ze szczególnym uwzględnieniem zmian i stanów przednowotworowych • nabycie umiejętności wykorzystania badań dodatkowych • nabycie umiejętności leczenia chorób błony śluzowej jamy ustnej z uwzględnieniem 2ara fun- i fizykoterapii
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość anatomii i fizjologii przyzębia, zasad ergonomii pracy i instrumentarium periodontologicznego, podziału chorób przyzębia, kryteriów diagnostycznych i różnicujących choroby przyzębia, algorytmu postępowania w poszczególnych jednostkach klinicznych chorób przyzębia, wpływu chorób przyzębia na ogólny stan zdrowia pacjenta, diagnostyki i zasad planowania leczenia urazu zgryzowego, 2ara funkcji narządu żucia i zaburzeń czynnościowych stawu skroniowo-żuchwowego, znajomość budowy anatomicznej i fizjologii błony śluzowej jamy ustnej; znajomość mikrobiologii jamy ustnej, znajomość zasad pobierania materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych, cytologicznych i histopatologicznych; znajomość możliwości wykorzystania badań immunologicznych i histopatologicznych w diagnostyce wybranych chorób jamy ustnej
	Umiejętności	umiejętność posługiwania się instrumentarium periodontologicznym, pracy zgodnie z zasadami ergonomii i współpracy w zespole z uwzględnieniem pracy na „cztery ręce”, przeprowadzania badania podmiotowego, określania stanu zdrowia przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej, profilaktyki i leczenia podstawowego chorób przyzębia, zdiagnozowania odstępstw od fizjologii jamy ustnej; umiejętność zinterpretowania wyników badań dodatkowych krwi, umiejętność wykonywania pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, postępowania we wstrząsie oraz w nagłym zatrzymaniu krążenia; umiejętność profesjonalnego komunikowania się z pacjentem w każdym wieku; umiejętność prowadzenia dokumentacji medycznej pacjenta
	Kompetencji społecznych	nawyk samokształcenia, praca w zespole, korzystanie ze wszystkich dostępnych źródeł wiedzy medycznej, przestrzeganie tajemnicy zawodowej, świadomość potrzeby współpracy lekarza stomatologa z lekarzami innych specjalności, współpraca w zespole pacjent- lekarz-asystentka stomatologiczna

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna i rozumie normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm	F.W1.	ET, S, PS, W
W02	zna i rozumie zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju;	F.W2.	ET, S, PS, W
W03	zna i rozumie florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie	F.W3.	ET, S, PS, W
W04	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych	F.W4.	ET, S, PS, W
W05	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	F.W5.	ET, S, PS, W
W06	zna i rozumie diagnostykę i sposoby leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej	F.W9.	ET, S, PS, W
U01	potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	F.U1.	ET, S, PS, W
U02	potrafi przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta	F.U2.	ET, S, PS, W
U03	potrafi wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	F.U3.	ET, S, PS, W
U04	potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4.	ET, S, PS, W
U05	potrafi pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	F.U5.	ET, S, PS, W
U06	potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6.	ET, S, PS, W
U07	potrafi ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	F.U7.	ET, S, PS, W
U08	potrafi prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	F.U8.	ET, S, PS, W
U09	potrafi postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	F.U9.	ET, S, PS, W
U10	potrafi przepisywać leki z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych	F.U10.	ET, S, PS, W
U11	potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	F.U11.	PS, O

U12	potrafi przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	F.U13.	PS, O
U13	potrafi ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	F.U15.	ET, S, PS, W
U14	potrafi diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby przyzębia	F.U17.	ET, S, PS, W
K01	jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.1.	PS, O
K02	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2.	PS, O
K03	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3.	PS, O
K04	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K.4.	PS, O
K05	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5.	PS, O
K06	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K.6.	PS, O
K07	jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji	K.8.	PS, O
K08	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K.11.	PS, O

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć								
lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
1.	F.W1.				X			
2.	F.W2.	X			X			
3.	F.W3.	X	X		X		X	
4.	F.W4.	X	X		X			
5.	F.W5.		X		X			
6.	F.W9.	X	X		X			
7.	F.W1.				X			
8.	F.W2.	X			X			
9.	F.W3.	X	X		X		X	
10.	F.U1.		X		X			
11.	F.U2.		X		X			
12.	F.U3.		X		X			
13.	F.U4.				X			
14.	F.U5.		X		X			
15.	F.U6.				X			
16.	F.U7.	X	X		X		X	
17.	F.U8.		X		X			
18.	F.U9.				X			
19.	F.U10.	X	X		X		X	
20.	F.U11.				X			
21.	F.U13.	X	X		X			
22.	F.U15.	X	X		X			
23.	F.U17.	X	X		X			
24.	K.1.				X			
25.	K.2.				X			
26.	K.3.				X			
27.	K.4.				X			
28.	K.5.				X			
29.	K.6.				X			
30.	K.8.				X			
31.	K.11.				X			

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Seminaria – 14h			
TK01	Anatomia i fizjologia przyzębia. Wskaźniki stanu przyzębia i higieny. Wizualizacja radiologiczna chorób przyzębia.	1	W06, U14
TK02	Etiopatogeneza chorób przyzębia. Czynniki ryzyka chorób przyzębia.	1	W02, W03
TK03	Klasyfikacja chorób przyzębia z 2017r. , symptomatologia, diagnostyka różnicowa zapaleń dziąseł i przyzębia	1	W01, W02, W04, W06
TK04	Profilaktyka i leczenie niechirurgiczne chorób przyzębia. Farmakoterapia wspomagająca.	1	W02, W03, W04, W06, U01, U02, U11-U14, K01-K08
TK05	Postępowanie w stanach ostrych przyzębia. Schematy kompleksowego leczenia chorób przyzębia.	1	W02, W03, W04, W06, U01, U02, U11-U14, K01-K09
TK06	Leczenie chirurgiczne chorób przyzębia: Wskazania i przeciwwskazania do zabiegów na przyzębiu Sterowana regeneracja tkanek w leczeniu chorób przyzębia. Postępowanie z otwartymi furkacjami korzeniowymi. Leczenie nadziąsłaków.	1	W02, W03, W04, W06, U01-U14, K01-K09
TK07	Praktyczne zastosowanie klasyfikacji chorób przyzębia i Periochartu w planowaniu leczenia.	1	W01, W02, W03, W04, W06, U01-U14, K01-K09
TK08	Rehabilitacja narządu żucia: protetyczna, ortodontyczna i implantologiczna w chorobach przyzębia, leczenie zgryzu urazowego. Faza podtrzymująca leczenia periodontologicznego	1	W01, U01
TK09	Zmiany chorobowe w jamie ustnej przebiegające z wytworzeniem pęcherzy i pęcherzyków: afty, choroby wirusowe oraz schorzenia autoimmunologiczne: pęcherzyca, pemfigoid, rumień wysiękowy	1	W01, W02, W03, K01-K08, U01-U14
TK10	Zmiany w jamie ustnej przebiegające z wytworzeniem zmian białych, czerwonych i biało-czerwonych, toczень rumieniowaty, twardzina, choroby przenoszone drogą płciową, infekcje wirusem HPV. leukoplakia, liszaj płaski Wilsona, znamię gąbczaste białe, język włochaty, złuszczone zapalenie warg, język geograficzny	1	W01, W02, W03, K01-K08, U01-U14
TK11	Zespół pieczenia jamy ustnej. Zasady diagnozowania i leczenia. Różnicowanie z grzybicami, zmianami zanikowymi, zapaleniem	1	W01, W02, W04, W06, K01-K08, U01-U14

	elektrogalwanicznym, kserostomią, zespołami bólowymi, stomatopatiami protetycznymi i ortodontycznymi oraz zespołem Sjögrena.		
TK12	Potencjalnie złośliwiejące zaburzenia błony śluzowej jamy ustnej Badanie jamy ustnej w profilaktyce onkologicznej. Oral mucositis w przebiegu chemio- i radioterapii. Przygotowanie stomatologiczne pacjenta do terapii onkologicznej.	1	W01, W02, W04, W06, K01-K08, U01-U14
TK13	Zmiany na błonach śluzowych jamy ustnej w przebiegu chorób układu krwiotwórczego i chłonnego Choroba przeszczep przeciwko gospodarzowi.	1	W01, W02, W04, W06, K01-K08, U01-U14
TK14	Zmiany patologiczne w obrębie warg, podniebienia, języka i policzków - praktyczne aspekty diagnostyki.	1	K01-K08, U01-U14
Ćwiczenia – 36h			
TK1	Przyjmowanie pacjentów, badanie stanu przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej. Ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej. Ustalanie planu profilaktyczno- leczniczego. Wykonywanie profesjonalnych zabiegów higienizacyjnych, unieruchamianie zębów.	36	W01-W06, U01-U14, K01-K08
Semestr letni			
Ćwiczenia – 45h			
TK01	Klasyfikacja chorób przyzębia i chorób tkanek wokół implantów 2017r.	1	W01
TK02	Gojenie rany w przyzębiu. Chirurgiczne leczenie periodontologiczne. Chirurgia resekcyjna i regeneracyjna.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK03	Możliwości chirurgiczne poprawy pola protetycznego przed leczeniem protetycznym: chirurgiczne wydłużanie koron, metody zachowywania wyrostka po ekstrakcji, rekonstrukcja tkanek miękkich i kości w obrębie bezzębnego wyrostka	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK04	Specyfika leczenia protetycznego pacjentów z zapaleniami przyzębia- charakterystyka uzupełnień stałych i ruchomych.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK05	Algorytmy kompleksowego leczenia zapaleń przyzębia (sekwencja postępowania, przypadki trudne i wątpliwe, błędy decyzyjne).	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK06	Zmiany chorobowe na błonie śluzowej policzków, przedsionka jamy ustnej i na dnie jamy ustnej. Zmiany chorobowe dziąsła, bezzębnego wyrostka zębodołowego i podniebienia.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK07	Zmiany chorobowe na języku. Zmiany chorobowe na	1	W01-W06, U01-

	wargach.		U14, K01-K08
TK08	Choroby gruczołów ślinowych i związane z nimi objawy kliniczne w jamie ustnej.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK09	Zmiany w jamie ustnej w przebiegu chorób krwi. Przygotowanie pacjenta do transplantacji krwiotwórczych komórek macierzystych. Opieka nad pacjentem po przeszczepie.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK10	Zmiany w jamie ustnej występujące u dzieci.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK11	Wpływ nikotynizmu na przyzębie i błony śluzowe jamy ustnej. Metody zwalczania nałogu nikotynowego. Minimalna interwencja antynikotynowa.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK12	Antybiotykoterapia w stomatologii – omówienie Rekomendacji Grupy Roboczej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków w zakresie stosowania antybiotyków w stomatologii.	1	W01-W06, U01-U14, K01-K08
TK13	Przyjmowanie pacjentów, badanie stanu przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej. Ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej. Ustalanie planu profilaktyczno- leczniczego. Wykonywanie profesjonalnych zabiegów higienizacyjnych, unieruchamianie zębów.	38	W01-W06, U01-U14, K01-K08

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Periodontologia. Podręcznik dla studentów i do LDEK. R. Górską, Edra&Urban 2022.
2. Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Podręcznik dla studentów i do LDEK. R. Górską, Edra&Urban 2023
3. Choroby przyzębia – klasyfikacja 2017. Pod red. prof. R. Górskiej, PZWL, Warszawa 2018.
4. Choroby przyzębia- algorytmy postępowania diagnostycznego i wytyczne leczenia 2017. Pod red. prof. R. Górskiej, PZWL, Warszawa 2021.
5. Atlas chorób jamy ustnej i obszaru szczękowo-twarzowego. Brad W. Neville i in., red. wyd. pol. prof. R. Górską, Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.
6. Regeneracja tkanek przyzębia J. Pietruski, M. Pietruska, E. Dolińska Jan Pietruski, Wydawnictwo Kwintesencja, 2017

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:

1	Badanie pacjenta zewnątrz- i wewnątrzustne U01, U13, U02, U16	1pkt
2	Ocena wskaźników API, BOP, FMPI U08, U09, U11, U15, U16	1pkt
3	Instruktaż higieny z nauką szczotkowania	2pkt
4	Skaling naddziąsłowy i poddziąsłowy (minimum 7 procedur) U09, U10, U11, U15, U16	3pkt
5	Root planing (minimum 3 procedury) U09, U10, U11, U15, U16	3pkt
6	Piaskowanie (minimum 4 procedury) U09, U10, U11, U15, U16	3pkt

7	Wypełnienie karty Periochart (minimum 7 procedur) U09, U10, U11, U15, U16	2pkt
8	Analiza zdjęć rtg U11	2pkt
9	Badania Periotestem U01, U13, U02, U16	1pkt
10	Badania dodatkowe	1pkt
	- sialometria	1pkt
	- badanie elektropotencjałów w jamie ustnej U01, U13, U02, U16	1pkt
11	Badanie pacjenta ze schorzeniem błony śluzowej jamy ustnej U01, U13, U02, U16	1 pkt

Za wykonanie zabiegów w ciągu roku należy uzyskać 90 punktów

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	95
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	
Przygotowanie do egzaminu	40
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	175
Punkty ECTS	7
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne